07.08.2019

No 2020. gada 1. janvāra prasības ugunsdrošībai mājokļos kļūs stingrākas

Nākamā gada 1. janvārī stāsies spēkā nozīmīgas Ugunsdrošības noteikumu prasības – visos mājokļos (gan privātmājās, gan dzīvokļos) ir jābūt uzstādītiem autonomiem ugunsgrēka detektoriem, kas reaģē uz dūmiem, bet privātmājas papildus jānodrošina ar ugunsdzēsības aparātu. Dzīvokļos jāuzstāda vismaz vienu dūmu detektoru, bet privātmājā tas jāuzstāda katrā ēkas stāvā. Detektoru jāizvieto pie griestiem telpās, kurās pārsvarā guļ vai uzturas mājokļa iemītnieki.

Cik lieli sodi plānoti par neuzstādītu detektoru vai citu ugunsdrošības noteikumos minēto prasību nepildīšanu?

Administratīvo pārkāpumu kodeksa 179.pants nosaka, ka: “par ugunsdrošības prasību pārkāpšanu – uzliek naudas sodu fiziskajām personām no trīsdesmit līdz divsimt astoņdesmit euro, juridiskajām personām – no divsimt astoņdesmit līdz tūkstoš četrsimt euro”. Salīdzinājumam – viena dūmu detektora iegāde izmaksā aptuveni pieci līdz desmit euro.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) priekšnieks ģenerālis Oskars Āboliņš: “Ugunsdrošība ir ļoti būtiska sabiedrības ikdiena, jo ikvienu cilvēku var piemeklēt ugunsnelaime, kad īsā laikā tiek zaudēta ne tikai visa mājokļa iedzīve, bet nereti arī cilvēka dzīvība! Pāris desmitu eiro ieguldījums var izglābt daudzas dzīvības! Aicinu negaidīt 2020.gada sākumu, bet jau šodien parūpēties par ugunsdrošību – uzstādīt dūmu detektoru un iegādāties ugunsdzēsības aparātu savam mājoklim!”

Ieteikumi kļūs par obligātām prasībām

2016.gadā, kad stājās spēkā esošā Ugunsdrošības noteikumu redakcija, noteikumos tika paredzēts pielāgošanās laiks līdz 2020.gada 1.janvārim, kad dūmu detektoru uzstādīšana mājokļos un viendzīvokļa objektu nodrošināšana ar ugunsdzēsības aparātu no ieteikuma par to, kā parūpēties par ugunsdrošību mājoklī, kļūs par obligātu prasību.

VUGD rīcībā esošā statistika liecina, ka lielākajā daļā gadījumu, kad ugunsgrēkos gāja bojā vai cieta cilvēki, dūmu detektori nebija uzstādīti. VUGD aicina neatlikt rūpes par savu un līdzcilvēku drošību, kā arī būt līdzatbildīgiem, jo katra paša spēkos ir gādāt par ugunsdrošību mājoklī, piemēram, uzstādot dūmu detektoru, kas ar spalgu skaņas signālu vēstīs par radušos sadūmojumu un ļaus laikus atstāt bīstamās telpas, saudzējot veselību vai pat dzīvību.

Ārvalstu pieredze liecina, ka dūmu detektoru uzstādīšana mājokļos līdz pat 75% samazina ugunsgrēkos bojā gājušo skaitu. Viena no valstīm, kur šāda prasība ir pierādījusi savu efektivitāti un ievērojami samazinājusi bojā gājušo skaitu, ir Igaunija.

Dūmu detektoram jābūt katrā mājoklī

Autonomiem ugunsgrēka detektors, kas reaģē uz dūmiem, ir neliela ierīce, kas patstāvīgi spēj konstatēt telpā izveidojušos ugunsgrēka faktorus (dūmu koncentrāciju, siltumu) un par to ar 80 dB skaņas signālu aptuveni pusstundu nepārtraukti brīdināt mājokļa iemītniekus.

Dūmu detektors ir nopērkams dažādās tirdzniecības vietās. Uz tā korpusa ir jābūt CE marķējumam un informācijai par detektora atbilstību Eiropas standartam EN 14604. Detektora uzstādīšana ir salīdzinoši vienkārša – to piestiprina pie griestiem ar komplektā pievienotām skrūvēm vai abpusējo līmlenti.

Jāpiebilst, ka dzīvokļos jāuzstāda vismaz vienu dūmu detektoru, bet privātmājā tas jāuzstāda katrā ēkas stāvā. Detektoru jāizvieto pie griestiem telpās, kurās pārsvarā guļ vai uzturas mājokļa iemītnieki. Autonomie ugunsgrēka detektori darbojas uz baterijām, tādēļ būs nepieciešams laikus nomainīt bateriju, par ko atgādinās arī pats detektors, raidot īsus skaņas signālus, kā arī ik pa laikam ar kontroles pogu pārbaudīt detektora darbspēju.

Privātmājas papildus jānodrošina ar ugunsdzēsības aparātu

Savukārt ugunsdzēsības aparāts privātmājā lieti noderēs neliela ugunsgrēka dzēšanai tā aizdegšanās sākuma stadijā. Jāatceras, ka ugunsdzēsības aparātu drīkst izmantot tikai tad, ja dzēšana nedara draudus veselībai un dzīvībai. Ja notikusi ugunsnelaime – izvērtējiet situāciju un neapdraudiet sevi, bet nekavējoties zvaniet uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112 un izsauciet ugunsdzēsējus glābējus!

Iegādājoties ugunsdzēsības aparātu, jāpievērš uzmanību tam, lai uz tā korpusa būtu iestrādāts (iespiests) individuālais vai partijas numurs un CE atbilstības marķējums. Savukārt ugunsdzēsības aparāta dzēstspēja jābūt vismaz 21A 113B (kur skaitlis nozīmē, cik lielu ugunsgrēku iespējams nodzēst, bet burts ugunsgrēka klasi: A – kad deg cieti, organiskas izcelsmes materiāli, B – kad deg šķidrumi, kūstoši cieti priekšmeti).

Uzturot ugunsdzēsības aparātu, mājas saimniekam būs jāveic vizuālā apskate (vai aparāts nav bojāts un ir atbilstošs spiediena rādījums), bet tehniskā apkope jāveic sertificētos apkopes punktos saskaņā ar ražotāja noteikto termiņu vai arī, ja termiņš nav noteikts, tad reizi piecos gados.

Kā VUGD kontrolēs, vai mājokļos ir uzstādīti dūmu detektori?

Ugunsdrošības noteikumu prasības nav izstrādātas ar mērķi sodīt cilvēkus. Noteikumos ir iekļauti ugunsdrošības pasākumi, kuru ievērošana palīdzēs izvairīties no ugunsnelaimes vai mazināt tās ietekmi.

Skaidrojam, ka VUGD neplāno pārbaudīt katru mājokli. Prioritāri pārbaudes tiks veiktas tajos mājokļos, par kuriem tiks saņemti iesniegumi vai sūdzības vai būs notikuši ugunsgrēki. Iespēju robežās tiks veikta arī dzīvojamā sektora apsekošana un pārbaudīta ne tikai dūmu detektoru esamība, bet arī pārējo ugunsdrošības prasību ievērošana mājokļos un koplietošanas telpās. Dzīvojamā sektora pārbaudes nebūs nekas jauns un katru gadu tādas jau notiek un notiks arī turpmāk.